

L a t w e e f c h u A w i s e s .

Nr. 46. Zettortdeenâ 14tâ November 1840.

Kalabb jelle tâ — weenreis klausa un
ohtrreis ne klausa?

Gaddijahs eebraukt eefsch muhsu pilskata, prohti eefsch Zelgawas, laudim no tahla un mannim nepasihstama nowabba. Bija dauds brauzeju, leela garra rinda, puss eela pilna ar wesumeem, fakrauti pilni ar labbibu. No tam jaw warr sihmeht ka no tahlenes nahkufchi, jo pee mums naw ko list pee muttes, ne wehl us wesumeem! Nu tab — falku — no tahlenes schee bija. Us pirma wesuma sehbeja wihrs labbi fagehrbees, pahri appali sirgeli peejuhgti preekschâ, un puisens ar eekrittuschu waigu un sihks no auguma sirgus ohreja. Wihrs smeedamees ween skattijahs par lohgeem eefschâ, ittin kâ gribbetu fazzih: woi man ne nahks nauda par tif dauds wesumeem? — Skattohs kur schee brauks. No leelas elas tee ne brauz teefscham prohjam us Rihgu, kâ dohmaju, bet fagehrbees wihrs brauz papreekschu, un zitti wiffi pakkal, zaur Annes wahrteem zauri, teefscham par bruggetu zellu us Leischeem prohjam. Rahdu juhdsi pabraufuscheem, teem fastohp schihdinsch. Schihdin! falka pirmais brauzeis, woi tahlu wehl irr lihds Rihgu? — Wehl tahlu, falka schihds, un jo wairak braukfeet, jo tahlafu buhs! Eskur nu tew gudriba, kâ jaw schihds, — sohbugallis! falka wihrs, un brauz tahlafu. Sastohp brauzejeem, feewina. Waiza brauzeis: woi tahlu wehl lihds Rihgu! Ne mahku teikt, atbild feewa, muhsu wihti brauz jums prettim, kad eet us Rihgu ar wesumeem, juhs buhsat nomalbijuschees. Mulka feewa! atbild wihrs, ko tahda sinn, kur us Rihgu braukt. Nahk teem wahzpuifis prettim, pihpi sohbdos un speekis resns rohkâs, waiza schim zellu. Utbild wandersellis: ne mahku teikt, esmu tahlu zellu nahzis, bet es nulè eefschu us Rihgu, juhs

buhfat pahrskattijuschees ar sawu braufschanu. Wihrs falka: ko tahds pasaules sfracidulis sinn! Brauz wehl tahlafu. Zè nahk zitti ar wesumeem prettim, un wihrs waiza: Kur braukfeet? Schee atbild: braukfim us Rihgu. Redf nu — falka wihrs, nu redf nu, tikkeni effam noma:bijuschees! ko nu darriht? ko nu eefahkt? Zuhdses dirwas jaw effam braufuschi! woi tab pats wels muhs dsinne scho zellu usneimt? Pag' wehl jalaisch lihds winnam stabbam, tur stahw wirsü rakstihis, tab dabbusim taisnibu sinnahk. Un pee stabba nonahkufchi, skaidri no ta wirfsraksta redsams ka nomalbijuschees. Zè falka weens no teem pakkal brauzejeem. Waggariht mihlais, lai eet us Leischeem; tik tahlu jaw effam braufuschi; ja jabrauz atpakkal, apdohmajeet kas ta par braufschana! lohpiini tâ jaw klibbo par to zeetu zellu, ja buhs atpakkal laist, kas ta par wisinaschanahs! Lai nu pahri kapeikas lehtaki pahrdohfim, kas tab leela manta irr, bet atpakkal muhs ne greesat. Lohyps! atbild waggare, skaidri lohyps! woi traks tahds palizzis? woi tu dohma ka tas masa leeta 10 kapeikus us puhra masak! Ne ko darriht, ne ko schehlotees jabrauz atpakkal. Nahk zits ar to paschu luhgschanu, un treschais un zettortais, ne kâ — ne klausa neweenu. Zè nu jaect pa 2 un 3 pee wesumeem klacht un jazell katrs wesums atpakkal. Sagehrbees wihrs papreekschu — un tikfai braukt, ar stipru braufschanu braukt. Blauj un zehrt sirgeem, un tikfai braukt. Un tee zitti wesumi pakkal. Dihra lohpineem dsihwu ahdu ar pahtagu nohst, un nahk wiffa garra rinda, ka tikfai rihb ween; zetta akminteki knaufschk ween par gaisu. Zè eebrauz atkal Zelgawâ eefschâ un usneimm riktigu zellu zauri us Rihgu, ar leelu johni steigdamees. Us puss zetta apstahjuschees sirgus ohdere pee krohga.

Sirgi weenäs puttäs un fainneeki weenäs duf-
mäs par to negantigu braufschanu un par to
weltu publinu. Un weens pakluffu fakka: To
jaw ne warr zeest, to jaw ne warr nest; kas
jaw pa wairak, tas pa wairak. To jaw wai-
jaga pagasta teesai usdoht, kad ir jo ne
gribbetu. Sakka ohtrs: winni, ja fuhdsefi,
atbildehs, kas tew lifke pakkat braukt, woi
tad tew pascham ne bija azzis peere zellu redseht
un mutte pehz zetta prassih. Sakka treschais,
fo tu winnam padarrisi, neba tahds stikkis tam
virmu reis.

Scheem ta runnadameem isnahk waggare.
Skaidri simulkains israhbijahs kad wiffi mehteli
bija nogehrbi. Behrni fakka waggare, ne kaisch
ne neeka, brandwihns schein irr labs un mehrs
arri labs un pehz tahda zetta buhs wiffai gel-
digs. Un nu dserreet: es malfaschu! Wagga-
riht mihtais, fakka weens, pahri gan darrat,
bet lai eet us juhfu laimi! Un bija arri laime!
Noschlukke dsehreens, ka ne sinnahk ne sin-
naja un ne manniht ne manniija. Bet kad tee zitti
arri sahke us laimi wilkt un tam waggarim bija
dikti un warren leela laime un glahse us glahsi
palikke no brauzejeem istulfschita, tad bija gan
tai frohgä fo sinnahk un manniht. Wiss frohgs
fmirdeja ar leelu fmirdechanu, bija blaufcha-
nahs, beskaunigas wallodas, dumpis pee kau-
schanahs, un tas bija pascha swehta rihta. Te
eenahk schihdinsch un apfehshahs pee galda no
staigaschanas peekuffis. Peenahk schim weens
no teem brauzejeem klahk un fakka ta: fo tad
tu wehl schein fehdi un gaidi, kam ne eij zitteem
brahleem pakkat, tee jaw buhs tai semne kur
peens un meddus tekk, fo tad tu weens pats
schein palizzis? Schihds atbild: woi winneem
peens un meddus tekk, to ne sinnu, bet ka tewim
affaras tezzehs, to sinnu; semneeks, schuhpa, kur
tu tahds tikfi? — Kur tikschu, atbild schim.
Tur jaw ne tikschu, kur tu tikfi; schihdus jaw
elle liss pee malkas kurrinaschanas. Nu tah-
deem dsehrejeem, atbild schihds, jaw waijaga lee-
las uggunis, winnu dwehseles tihriht. Isnerro
schihdinu lihds to beidsamu, un kad schis arri

meistars doht wahrduß prettum, to eeylikke un
isfweed pa durwin ahra. Te eenahk wezza
sewina un redsejusti ka tee wihri ta dserre, schi
fakka ta: Tu wiffuwaldigais Deews! seewa uu
behrni mahjas kauz badda un schein dsihwo itt
ka rububli virtu un lihtu no debbesim, kur nu
juhß tahdi aissbraufseet; gan jaw eebraufseet
elle eekschä. Mutterina mihta, schai atbild,
pee mums scho gadd, kur bija tahda leela lih-
schanahs, rubbuli lijuschi, un maisite augusi un
seew' un behrni labbi pahhduschi, ne behdaja-
tees par mums. Muhfu seewas un muhfu
behrni gan labbi pahrteek un irr spohschakä wai-
gä nedß juhß. — Pehz kahda brihtina eenahk
wahzpuiffis, wandersellis. Galds mirkst froh-
gä no weena brandwihna, wihri weltahs par
istabu schkehrsam ween eedami un lihgodamees,
itt ka tee gribbetu ar kahjahm pee weenas, un
ar galwu pee ohtras seenas atspeestes — un
wandersellis ne dabujis nej weetiau kur faru
mantelfakku jeb tschumadanu nolikt, nosplau-
jahs un fakka ta: Bauer, schuhpa, perpluk-
tiger (verfluchter) tu jaw eestreeki elle wiss-
dsillakä weeta ar tawu dserfchanu! Utbild schim:
tatschu mums buhs weeglafi ne ka tewim, tu
essi kahjahm, mehß braufschus, tu peekuffisi us
zetta eedams, mehß ne. Eenahk nu zitti zetta-
laudis, sahtibas-beedri, no dikti tahlenes nah-
kuschi, kas ir us zetta brandwihnu ne baudija.
Es fakku no tahlenes nahkuschi, jo pee mums
teem sahtibas beedreem us zellu buhdameem
allasch speedejs useet un tad jaw sinnamß brand-
wihns irr jaedserre, lai tas speedejs mittesahs.
Scheem zetta laudim tahdi speedeji ne bija, un
eenahkuschi pahri wihri, isnahk atkal no froh-
ga ahra un fakka ta: Te ne warr sirgus ohde-
recht, te jaw jagihbst noht no tahß brandwihna
simalkas un teem pihpja duhmeem. Lai Deews
ne doht tahdu dsihwi nej redseht! tur jaw wiffi
elles behrni ween kohpa! — Un kahds no teem
frohga weeseem to pee lohga stahwedams dsir-
dejis, attaisa lohgu waltam un fakka ta: Woi
tad tu fundsin tai elle biji eekschä? ka tad tur
jelle warr buht? tur gan sahtibas beedri ween
buhß eekschä, fassahbuschu allu dserdami. —

Taweem sirgeem gan subdi ne nahf, — schim smird un jagihbst noht! Tawi sirgi gan neohdereti warr eebraukt paschâ ellê eefschâ — schis bes ohderes brauks! taweem warreneem wihereem! Tâ un ar zitteem wahrdeem iskehse wihrus lihds beidsamu. — Nisbrauz wihri probjam un waggare skattahs pee lohga un eeranga weenâ puffê lohgam Widsemmes un ohtrâ puffê Rursemmes kalenderi karram, un fakka tâ: Nu jaw arri wairs naw wehrts kalenderi sagahdâtees! neeki ween eefschâ, neeki ween! No brandwihna un beesas putras; brandwihnu ne buhs dsert un beesu putru buhs ehst trihs juhdses zauri; woi tur mas wehrts tahdus neekus eelikt eefschâ? kalenderis nu istaisihs semneekus bagatus, woi tas irr dsirdehts?! Deews augstais sinn, fur ta pasaulê pahrgrohsijusees! Woi tas kalenderis, woi awises, woi spreddikis, no brandwihna ween runna un no brandwihna ween. Muhsu mahzitais — fo no ta teift! Tad winsch tew stahsta no sirgeem, gohwim, zuhfahm, sunneem, sakkeem, breefscheem, wannageem, ehrgleem, zableem, zihruleem, ballofscheem, lihdakahm, suscheem, nehgeem, tschuhfahm un wardehm, no behrseem, ohsoleem, mescheem, kruhneem, no pillim un pirtim, no degguna, no muttes, no aufim un azzim, no peeres un smadsenehm, matteem fo skaitoht galwâ, aiskuffuschi dsihwo, un tad kahrigi us to elli! Ak tu walbigais Deews! tad raudadami dsihwo un wiffi schee lohpinî un wiffi kohki un wiffi lohzehti, teek falikti eefsch lihdsibahm, un fo jaw tik fagrabbsta, — israhdiht un peerahdiht, lai ne dserr un lai bihstahs no elles. Deews augstais sinn, jauns Deewa wahrds, jauna debbesu alga. Wezzds laikds no tahs elles neko aplam ne dsirdeja, bet nu jaw zelsch tâ istaisihs, ka tur ween wiffi eet un wiffi brauz un wiffi nonahf un paleek! Un schim tâ runnajohf fakka tee zitti: lai nu buht waggare, lungs! mehs jaw tur ne tiksim. Juhhs tik brauzat pappreefschu, un mehs braufsim pakkal — un fur juhhs buhfeet tur mehs arri buhsim.

Redsat nu lassitaji! Schee zetta laudis bija nomaldijufchees us Rihgu braufdami, un kad

schihds, un seewa, un zitti zetta laudis, un rohbeschu stabs teem stahsta, ka nomaldijufchees, — tee steidsahs ar leelu steigschanu atpakkal greestees. Scheem pascheem zetta laudim — tahdi pat laudis fastohp us zellu, un teem stahsta, ir drikketts wahrds stahsta, ka winnu negahdiga buhschana teem buhs par pohstu, bet ne tizz neweenam. Kalabb tâ? tee zetta laudis ne bija Rihgâ bijufchi, un tak teem tizz; tee ohtree zetta laudis arr debbesis sinnams wehl naw bijufchi, bet tee bija us zetta us debbes walstibu eet; scheem ne tizz, winneem tizz! kalabb tâ? Gaidu us juhfu atbildeschanu. W. W.

Teefas flubdinafchanas.

No Krohna Elkschnu pagasta teefas tohp zaur schihds deenas spreedumu wiffi tee, kam kahdas praffischanas buhtu pee teem appalschâ peeminneem mirruscheem un sawas mahjas atewuscheem Elkschnu muifschas fainneekem, prohti: 1) Willum Praulin no Pontagu mahjahm, 2) Reine Gassin no Urwu mahjahm, 3) Kristapp Westmann no Duffuranu mahjahm, 4) Peter Mauran no Leifschu Kosulu mahjahm un 5) Mikkel Pohdneek no Mescha = Sihlu mahjahm, usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas lihds 24tu Webruar 1841, kas par to weenigu un isfehgschanas terminu nolikts, sawas praffischanas usdoht; ar to pamahzifchanu, ka tohs, kas ne peeteiktees, wehlat wairs ne klausihis un winneem muhschigu kluffu zeefchanu usliks. To buhs wehrâ nemt! Krohna Elkschnu pagasta teefa, 18tâ Oktober 1840. 3

(L. S.) Martsch Sahliht, peefehdetais.
(Nr. 383.) Ruhbohnm, pagasta teefas ffrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas praffischanas buhtu pee ta nomirruscha Wehtrasmuifschas Zehsu mahju fainneeka Jahn Wenden, tohp usaizinati, 6 nedelu starpâ pee Krohna Bramberges pagasta teefas peeteiktees, jo wehlat neweenu wairs ne klausihis.

Bramberges pagasta teefa, 9tâ Nombr. 1840. 3
D. Brehdermann, peefehdetais.

(Nr. 296.) G. Paulborn, pagasta teefas ffrihweris.

No Sirges pagasta teefas tohp wiffi parrabu bewejj ta bijufcha fainneeka Janna, no Jntu mahjahm, kas sawas mahjas atdewis, un pahr kurra mantu parrabu deht konurse spreessta, usaizinati, pee saudeschanas sawas teefas diru mehneschu starpâ, prohti: lihds 30tu Dezember f. g., kas par to weenigu is-

flehgschanas terminu noliktš, ar sawahm prassischana-
nahm schein peeteiktēs. Sirges pagasta teefa, 30tā
Oktober 1840.

3
+++ Andreij Segmann, preeksehbetais.
P. Lieben, pagasta teefas ffrihweris.

Lahs pilfatu polizeies un pagastu teefas, kā arri
muischas waldischanas, fur tee pee leelas Esereš pee-
derrigi puifchi Dahwidš Dahwidš Stahlis un Dah-
widš Jannis Rudolf ūsturras, kurrū mahjas wee-
tas scheinat nam sinmamas, tohp zaur scho, talabb
ka tee peeminneti puifchi zaur mesfoschanu par rekruf-
scheem iswehleti, paseummigi luhgtas, winnus tuh-
dal un bes kaweschanas pee leelas Esereš pagasta
teefas atstelleht; ar to pamahzifchanu, ja kas winnus
sinnadams ūsturretu, un teem mahjas weetu dohtu,
tad tam wiffas atbildefchanas kas no tam zeltohs,
buhs janefs. Leelas Esereš pagasta teefa, 26tā Ok-
tober 1840.

I
(Nr. 220.) +++ F. Steinard, pagasta wezzakais.
E. Junger, pagasta teefas ffrihweris.

Lai nakti no 24ta ūš 25tu Oktober f. g. irr no
Wiffesmuischas flehts zaur eclauschanu weena lohga
isfagts: ta pagasta lahde ar 390 rubl. fubr., i Peh-
terburgas Kommerzbank-Billette no 16ta Dezember

1836. Nr. 11211. no 200 rubl. fubr. wehrtibas, un
weena Kurfemmes kihlu grahamata (Pfandbrief) no
12ta Juhni 1832. Nr. 508. no 100 rubl. fubr. wehr-
tibas. Wiffesmuischas pagasta teefa sohla 50 rubl.
fubr. pateizibas naudas tam, kas taisnu sinnu war
doht, jeb to blehdneeku un to naudu ar tahm naudas
grahmatahm peerahdiht. Wiffesmuischas pagasta
teefa 26tā Oktober 1840.

I
(Z. S.) +++ Fahn Stuhre, preeksehbetais.
(Nr. 57.) F. Purmal, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinafchanas.

Lai 28tā Oktober f. g. irr weena mehna meita no
Krohna Behrsmuischas Wilzinu mahjahm no Dohbeles
ūš mahjahm eijohť nosuddusi. Winna irr 55 gaddus
wezza un bij apgehrbta ar kaschoku, kas ar tumfchi
pelleku nanki pahrwiltš, wadmallas lindrafeem, pa-
stalahm, filli-raibu galwas lakkatu un ffrihpaimu
dekki. Krohna Behrsmuischa, 11tā November 1840.
F. Kleinberg, muischas walbineefs.

Krohna Tschutsches muischa (Debelgunde) pee Doh-
beles irr weenas mahjas dabbujamas; kam patiktu
schis mahjas ūsnemt, lai pee muischas waldischanas
peeteizahs.

Naudas, labbibas un prezzu tirguš ūš plazzi. Mihgā, tanni 4tā November 1840.

	Sudraba naudā.			Sudraba naudā.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
I jauns dahlberis gelbeja	1	33	I pohhs kannepu tappe malfahť ar	—	90
I puhrs rubsu tappe malfahť ar	1	75	I — linnu labbakas surtes — —	2	20
I — kweefchu — —	3	50	I — — fliktakas surtes — —	2	—
I — meefchu — —	1	10	I — tabaka — —	—	65
I — meefchu = putrainu — —	2	—	I — dselses — —	—	75
I — ausu — —	—	80	I — fweesta — —	2	30
I — kweefchu = miltu — —	4	—	I muzza silku, preefchu muzza — —	7	25
I — bihdeletu rubsu = miltu — —	2	30	I — — wihfchnu muzza — —	7	50
I — rupju rubsu = miltu — —	1	70	I — farkanas fahls — —	7	—
I — firnu — —	1	70	I — rupjas lebdainas fahls — —	6	—
I — linnu = sehklas — —	3	—	I — rupjas baltas fahls — —	4	75
I — kannepu = sehklas — —	1	60	I — smalkas fahls — —	4	—
I — kimmenu — —	5	—			

W r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas puffed: Waldischanas-rahts N. Weitler.
No. 378.